

КВОТНА СИСТЕМА ЗА КРАВЕ МЛЯКО

Общата организация на пазара (ООП) на мляко и млечни продукти е създадена в страните от Европейския съюз с цел да се стабилизируют пазарите, като се постигне оптимален баланс между търсене и предлагане, да се стимулира консумацията на мляко и млечни продукти и да се подобри конкурентноспособността на продуктите, произведени от мляко.

ООП на млякото се осъществява чрез различни механизми – квотна система за краве мляко, интервенционни мерки, помощи за частно складиране и за стимулиране консумацията на някои млечни продукти, както и външнотърговски механизми.

Квотната система за краве мляко е въведена като задължителна мярка в страните от ЕС през 1984 г. Квотната година започва на 1 април от календарната година и приключва на 31 март на следващата година.

На България е определена Национална квота в размер на 979 000 тона краве мляко, от които 722 000 тона за доставки към млекопреработвателните предприятия и 257 000 тона за директни продажби. Референтната масленост за страната е 3,91%.

Основните моменти, които производителите на краве мляко трябва да знаят и спазват са:

- да регистрират стопанството си в Общинските служби по земеделие и гори чрез попълване на анкетна карта и да съобщават в рамките на 5 работни дни за всяка промяна в обстоятелствата, като увеличаване броя на кравите, промяна в собствеността или ликвидиране на стопанството. Навременното отразяване на промяната гарантира на производителите обективно определена индивидуална млечна квота;
- да получат удостоверение за индивидуалната си млечна квота от Областните дирекции „Земеделие и гори” и Общинските служби по земеделие и гори;
- да водят редовно дневници за продадените количества краве мляко. Дневниците се предоставят от Общинските служби по земеделие и гори;
- да сключват договори за доставка на краве мляко само с одобрени изкупвачи на краве мляко. Регистърът на одобрените изкупвачи на краве мляко е публичен – поместен е в интернет страницата на Министерството на земеделието и горите www.mzgar.government.bg. Производителите, които нямат достъп до интернет могат да получат списъка на одобрените изкупвачи от Общинските служби по земеделие и гори, от кметствата на населените места, от Регионалните асоциации на млекопроизводителите и Регионалните млечни бордове;
- при сключване на договор за доставка на мляко с одобрен изкупвач, производителите трябва да му предоставят удостоверението с индивидуалната си млечна квота.
- да се стремят да подобрят качеството на произведеното от тях мляко, тъй като до 31.12.2009 г. показателите на суровото мляко трябва да достигнат Общ брой микроорганизми до 100 000 бр/мл и Общ брой соматични клетки до 400 000 бр/мл. От 1.01.2010 г. мляко, което не отговаря на показателите за качество няма да се изкупува.
- Да подават годишни декларации за продаденото от тях краве мляко;

Важна информация за производителите на краве мляко

- Всеки регистриран производител на краве мляко има право за получи индивидуална млечна квота за доставки и/или за директни продажби.
- За да може да се възползва от преките плащания от ЕС на стопанисвана площ, е необходимо да се регистрира като земеделски производител
- Създадени са Национален млечен борд и 8 Регионални млечни бордове. Членството в Регионален млечен борд осигурява защитата на интересите на производителите и преработвателите по отношение ценовата политика и повишаване качеството на млякото и млечните продукти. Експертите от млечните бордове могат да предложат и редица професионални консултации на своите членове.

Към датата на присъединяване на България към ЕС производителите трябва да спазват индивидуалните си млечни квоти, като им се предоставя възможност да кандидатстват за допълнителна квота от Националния резерв, ако отговарят на определени критерии, свързани с ветеринарно-санитарните изисквания за отглеждане на животните и добиване на млякото. Производителите ще има възможност и да заявят промяна на вида на индивидуалната си квота – от директни продажби в доставки и обратно.

Към 1.04.2007 г. производителите на краве мляко, които нямат индивидуална млечна квота и извършват продажба на краве мляко, подлежат на налог /глоба/ за всеки килограм мляко, излязъл извън стопанството.

Съгласно законодателството на Европейския съюз, въведено чрез Закона за подпомагане на земеделските производители, изкупвачите на краве мляко са партньори на компетентния държавен орган по администрирането и контрола на системата от млечни квоти. В тази връзка, основните изисквания към изкупвачите на краве мляко са:

- да бъдат одобрени за изкупвачи на краве мляко от Министъра на земеделието и горите;
- да сключват договори с производителите на краве мляко;
- да издават документ за всяка доставка на всеки производител, с когото имат сключен договор;
- да регистрират в електронен вид ежедневно доставките на краве мляко по производители и да изпращат информацията до регионалните структури на МЗГ;
- да подават годишни декларации за изкупеното мляко от всеки производител;
- да уведомяват производителите за остатъка от квотата им на всяко тримесечие;
- да вземат проби за масленост от всеки производител най-малко два пъти месечно, които се анализират в независими акредитирани лаборатории;
- към 1.01.2007 г. да учредят банкова гаранция в полза на ДФ „Земеделие” и в края на квотната година да събират налога /глобата/ от производителите, надхвърлили индивидуалната си млечна квота и да го предадат на ДФ „Земеделие”.

Законодателство за прилагане на квотната система в България:

1. Закон за подпомагане на земеделските производители
2. Наредба №6 от 7.06.2005г. за мониторинг на произведените и реализиране на пазара количества краве мляко и млечни продукти от краве мляко
3. Наредба №51 от 20.04.2006 г. за националния резерв, индивидуалните млечни квоти, одобрението на изкупвачи и изкупуването на краве мляко

Българското законодателство по прилагане на системата от млечни квоти за краве мляко е публикувано в интернет страницата на Министерството на земеделието и горите www.mzgar.government.bg